

W numerze:

- Nowa norma dot. dostępności produktów i usług ICT

2 | Od Redakcji

90 LAT PKN

3 | Tak było...

ZE ŚWIATA

5 | Nowa Norma Europejska dla zwiększenia dostępności produktów i usług ICT - J.S.

6 | Nowy afiliant CENELEC - J.S.

6 | Projekt EUCTP-STIS - J.S.

SEKTORY PKN

7 | Informacje z Sektorów

NOWE PN

9 | Nowe Polskie Normy

ORGANY TECHNICZNE

15 | Komitety Techniczne - lipiec 2014 r.

16 | Podkomitety Techniczne - lipiec 2014 r.

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor odpowiedzialny:

Joanna Skalska - tel. 22 556 74 62

Redaktor:

Barbara Kęsik - tel. 22 556 74 60

Skład:

Oskar Sztajer - tel. 22 556 77 62

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny
ul. Świętokrzyska 14,
00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów i zmiany tytułów.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny
Zdjęcia © Fotolia.com

Szanowni Czytelnicy,

Jednym z ważnych tematów obecnych w debacie publicznej jest zapewnienie powszechnej dostępności do zdobyczy cywilizacyjnych. Władze publiczne są zainteresowane tym, aby komputery, smartfony i inne urządzenia cyfrowe oraz usługi były dostępne dla wszystkich osób - także tych starszych oraz niepełnosprawnych.

Jednak wprowadzenie nawet słusznych zamierzeń wymaga technicznego opracowania. W tej roli tradycyjnie sprawdza się normalizacja. Właśnie została wdrożona do zbioru PN norma dotycząca dostępności produktów i usług z zakresu ICT (str. 5). Prace nad normą prowadzili eksperci m.in. z organizacji reprezentujących osoby starsze oraz niepełnosprawne. Pozostaje mieć nadzieję, że ta norma będzie powszechnie używana przez wszystkich zainteresowanych.

W tym numerze wyjątkowo obszerny jest dział dotyczący nowych Polskich Norm. Większość norm prezentujemy w układzie tematycznym, przygotowanym na podstawie informacji z poszczególnych Sektorów PKN.

Zapraszamy do lektury sierpniowego numeru naszego miesięcznika.

Redakcja

Lista członków POLSKIEGO KOMITETU NORMALIZACYJNEGO w dn. 8.XII 1924 r.

Prezes Komitetu: Inż. Piotr Drzewiecki.

Przedstawiciele Rządu:

- 1) Ministerstwo Spraw Wojskowych: delegat inż. ppłk. Nowicki; zastępcy: inż. kpt. Rerutkiewicz, prof. Leon Karasiński.
- 2) Ministerstwo Kolei Żelaznych: delegat dr. A. Langrod; zastępca inż. S. Kołomyjski.
- 3) Ministerstwo Robót Publicznych: delegat inż. Michał Strożecki; zastępca inż. Józef Krupa.
- 4) Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Dpt. II: . delegat inż. W. Kuczewski; zastępca inż. A. Lewandowski.
- 5) Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Dpt. III: delegat inż. Z. Przybylski; zastępca inż. K. Parniewski.
- 6) Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Dpt. IV: delegat p. R. Sygietyński; zastępca p. Zięba.
- 7) Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych: delegat inż. Librowicz; zastępca p. Hoyer.
- 8) Generalna Dyrekcja Poczty i Telegrafów: delegat inż. Z. Strassburger; zastępca inż. K. Zuchowicz.
- 9) Główny Urząd Miar: delegat inż. Z. Rauszer; zastępca dr. W. Kasperowicz.

Przedstawiciele przemysłu:

- 1) Centralny Związek Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów: delegat p. P. Romocki.
- 2) Polski Związek Przemysłowców Metalowych: Delegat inż. J. Mirowski; Zastępca inż. S. Plużański.
- 3) Związek Wielkiego Przemysłu Chemicznego Państwa Polskiego: delegat prof. E. Trepka; zastępca p. K. Tymieniecki.
- 5) Związek Polskich Hut Żelaznych: delegat inż. Stanowski; zastępca inż. S. Korzycki
- 5) Związek Przemysłu Włókienniczego Państwa Polskiego: delegat inż. P. Rumpel; zastępca inż. B. Guthke.
- 6) Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłu Budowlanego: delegat inż. W. Polkowski; zastępca bud. I. Pianko.
- 7) Przemysł Górny Śląska: delegat dyr. Sabas; zastępca dyr. Waner.

Przedstawiciele zawodowych organizacji społecznych:

- 1) Koło Mechaników przy Stowarzyszeniu Techników: delegat inż. Z. Rytel; zastępca inż. J. Piotrowski.
- 2) Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich: delegat inż. K. Szpotanski; zastępca inż. J. Hirszowski.

Przedstawiciele instytucji naukowych:

- 1) Politechnika Warszawska: delegat prof. H. Mierzejewski; zastępca prof. A. Wasiutyński.
- 2) Politechnika Lwowska: delegat prof. E. Geisler; zastępca prof. E. Hauswald
- 3) Akademia Górnicza: delegat prof. J. Krauze; zastępca prof. K. Łowiński.
- 4) Akademia Nauk Technicznych: delegat prof. dr. W. Chrzanowski; zastępca prof. M. Broszko.

Komisja dla normalizacji wyrobów hutniczych.

Protokół posiedzenia z dn. 29 października 1924 r.

Obecni: pp.: inż. Korzycki, (Związek Pol. HutŻel.); dr. inż. H. Langrod, (Ministerstwo Kol. Żel.); inż. Saabas, (Górno-Śląski Związek Górniczo-Hutny); inż. Stanowski, (Związek Pol. Hut Żel.)

Nieobecni: pp.: prof. Karasiński, (Ministerstwo Spraw Wojsk.); inż. Plużański, (Związek Przem. Metalowych,

Przewodniczący p. Korzycki.

Otwierając posiedzenie p. Korzycki podkreślił, iż do kompetencji Komisji należeć będzie normalizowanie wszystkich wyrobów hutniczych żelaznych, prócz szyn i złączek, których normalizacją zajmuje się osobna komisja, pod przewodnictwem p. prof. Wasiutyńskiego.

W dyskusji ustalono, że Komisja zajmie się przede wszystkim klasyfikacją stali.

Przy omawianiu sposobu obrad Komisji ustalono, że projektowaniem normalizacji wyrobów hutniczych zajmą się przedstawiciele wytwórców i po uzgodnieniu tych projektów między sobą przedstawiają je do rozpatrzenia odbiorcom - przedstawicielom poszczególnych Ministerstw, oraz technikom-rzeczoznawcom.

Dla prac Komisji postanowiono zebrać odpowiednie materiały zagraniczne normalizujące wyroby hutnicze, których referowaniem zajmie się jeden z członków Komisji.

Mieszanki spirytusowe

PN
P-409
Projekt wstępny

1. Mieszanka spirytusowa zwykła.

Wygląd	nie może być mętna, ani zawierać jakichkolwiek zawieszin stałych.	
Zawartość spirytusu odwodnionego		15–25% obj.
Zawartość składników poza benzyną i spirytusem	może zawierać w swym składzie benzol odpowiadający normom na benzol napędowy.	
Liczba oktanowa oznaczona na silnikach CFR metodą ASTM (D – 357 – 34 – T)	nie niżej	75
Mieszanka nie może się rozwarstwiać lub krystalizować w temp. powyżej		– 30°
Destylacja normalna:		
Początek wrzenia	nie niżej	35°
Ilość destylatu do 60°		2–12% obj.
" " " 140°	nie mniej	70% "
" " " 200°	nie mniej	93% "
Koniec destylacji	nie wyżej	215°
Odczyn pozostałości destylacyjnej	obojętny	

2. Mieszanka spirytusowa specjalna.

Wygląd	nie może być mętna, ani zawierać jakichkolwiek zawieszin stałych. Winna być barwiona.	
Zawartość spirytusu odwodnionego		15–25% obj.
Zawartość składników poza benzyną i spirytusem	może zawierać w swym składzie benzol odpowiadający normom na benzol napędowy.	
Liczba oktanowa oznaczona na silnikach CFR metodą ASTM (D – 357 – 34 – T)	powyżej	80
Mieszanka nie może rozwarstwiać się lub krystalizować w temp. powyżej		– 30°
Destylacja normalna:		
Początek wrzenia	nie niżej	40°
Ilość destylatu do 60°		2–7% obj.
" " " 140°	nie mniej	80% "
" " " 200°	nie mniej	96% "
Koniec destylacji	nie wyżej	200°
Odczyn pozostałości destylacyjnej	obojętny	

Przedruk dozwolony tylko za zgodą Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, Warszawa, Rakowiecka 4, Copyright by P. K. N.

1939

WIADOMOŚCI

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Dyrekcja Państwowego Monopolu Spirytusowego nadesłała nam następującą notatkę w sprawie zużycia spirytusu dla celów przemysłowych:

ZBYT SPIRYTUSU NAPĘDOWEGO SZYBKO WZRASTA.

Rok 1938 w gospodarce spirytusowej charakteryzuje się bardzo silnym wzrostem zbytu spirytusu na cele nietrunkowe, a mianowicie: zbył ten z 27,6 milionów litrów 100° w 1937 r., zwiększył się do 39 milionów w 1938 r., czyli wzrósł o 40%.

Na tak silny wzrost zużycia spirytusu nietrunkowego (tj. na cele przemysłowe, oświetlenia i napędu) przyczyniło się prawie wyłącznie

bardzo wzmożone zastosowanie spirytusu jako paliwa motorowego,

używanego do samochodów.

Rozwój zużycia spirytusu napędowego ściśle się łączy z ożywieniem ruchu motoryzacyjnego w kraju, jaki uwiłdocił się w latach 1937 i 1938. W znacznej mierze wpłynęło tu również coraz większe stosowanie spirytusu, jako domieszki uszlachetniającej benzynę, czego wymagają silniki nowoczesnych samochodów.

Szybki wzrost sprzedaży spirytusu napędowego ilustrują następujące liczby:

rok 1936	— 8.000.000 l (100°)
rok 1937	— 10.000.000 l (100°)
rok 1938	— 20.000.000 l (100°)

zatem zużycie spirytusu motorowego w r. 1938 było 2½ razy większe od zużycia jego w 1936 r. W r. 1939 spożycie spirytusu napędowego osiągnie poziom niemniej 30.000.000 l (100°).

Przedruk dozwolony tylko za zgodą Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Prenumerata jest płatna z góry i wynosi zł 24 rocznie.

Ceny ogłoszeń, w złotych: 1 str. — 300, ½ str. — 160, ¼ str. — 90, 1/8 str. — 50, 1/16 str. — 25 zł.
Dopłaty za ogłoszenia: na 1-szej stronie okładki 100%, na wybranym miejscu w obrębie działu ogłoszeniowego 50%.

Adres Redakcji i Administracji:
Warszawa, Rakowiecka 4, P. K. N., tel. 4-29-15

Redakcja przyjmuje interesantów codziennie
od godz. 11-ej do 13-ej

Wydawca: Polski Komitet Normalizacyjny przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu, Warszawa, Rakowiecka 4
Redaktor odpowiedzialny: Sekretarz Generalny P. K. N. prof. Antoni Rogiński.

Druk „Bagatela” (wł. M. Twardowski), Tel. 9-40-99.

Nowa Norma Europejska dla zwiększenia dostępności produktów i usług ICT

Europejskie organizacje normalizacyjne (CEN, CENELEC i ETSI) opublikowały nową, a zarazem pierwszą Normę Europejską dot. wymagań dostępności produktów i usług z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT).

Norma została wdrożona do zbioru PN 24 lipca 2014 r. jako [PN-EN 301 549:2014-07 Wymagania dostępności dotyczące publicznych dostaw produktów i usług ICT w Europie](#). Władze publiczne oraz inne podmioty sektora publicznego powinny wykorzystywać ją w realizacji zamówień z zakresu ICT, dzięki czemu strony internetowe, oprogramowania, urządzenia cyfrowe i in. będą przyjazne dla wszystkich osób - zarówno młodych, jak i starszych, zdrowych, jak i niepełnosprawnych.

Nowa norma została opracowana w odpowiedzi na wniosek Komisji Europejskiej (Mandat 376). Prace nad normą prowadził międzynarodowy zespół ekspertów z udziałem przedstawicieli tej branży oraz organizacji reprezentujących konsumentów, osoby niepełnosprawne i osoby starsze. Normę uzupełniają Raporty Techniczne (CEN/TR 101 550, CEN/TR 101 551 i CEN/TR 101 552). Razem te dokumenty określają wymagania dostępności dla opracowywania szerokiej gamy produktów i usług związanych z ICT: komputerów, smartfonów i innych urządzeń cyfrowych, maszyn biletowych, stron internetowych i wiadomości e-mail. Ich celem jest zapewnienie każdemu użytkownikowi dostępu do elektronicznych informacji i usług. Norma jest przeznaczona m.in. dla producentów do realizacji procedur pro-

jektowania, wytwarzania i kontroli jakości. Chociaż wymagania dostępności są zdefiniowane w formie, która jest odpowiednia do stosowania w zamówieniach publicznych, to mogą być również użyteczne w zamówieniach w sektorze prywatnym.

Elena Santiago Cid, Dyrektor Generalny CEN i CENELEC, powiedziała: *W CEN i CENELEC wierzymy, że uwzględnienie wymagań dostępności w Normach Europejskich przyniesie korzyści społeczne i ekonomiczne - poprzez pomoc w rozwoju rynku tych produktów i usług. Władze publiczne dokładają wszelkich starań, aby usługi mogły być przeznaczone dla wszystkich, a europejskie organizacje normalizacyjne wspierają te wysiłki. Mamy nadzieję, że ta nowa Norma Europejska będzie powszechnie używana, nie tylko przez sektor publiczny i dostawców technologii informacyjno-komunikacyjnych, ale także przez inne firmy i organizacje.*

CEN, CENELEC i ETSI zadbały, żeby wymagania w zakresie dostępności zawarte w ich dokumentach były zgodne z wymaganiami międzynarodowymi. Pomoże to otworzyć się na międzynarodowy rynek dostępnych produktów i usług ICT.

Normę można kupić w sklepie PKN <http://sklep.pkn.pl>

*Opracowano na podstawie
Connect - CEN-CENELEC Newsletter
J.S.*

Nowy afiliant CENELEC

Do afiliantów CENELEC dołączyła krajowa jednostka normalizacyjna Republiki Mołdowy - INS.

INS jest członkiem międzynarodowych organizacji normalizacyjnych ISO i IEC, a także afiliantem CEN. Został powołany w październiku 2012 roku, po rozwiązaniu Krajowego Instytutu Normalizacji i Metrologii (INSM), który współpracował z CEN od 2007 roku. Mołdawia dostosowuje swoje systemy regulacyjne i normalizacyjne do systemów funkcjonujących w Europie. W ostatnich latach INS brał udział w pracach kilku Komitetów Technicznych CEN i wdrożył ponad 3300 Norm Europejskich. Ścisła współpraca między CEN, CENELEC i INS przyczyni się do skutecznego wdrażania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską a Republiką Mołdowy, który został podpisany 27 czerwca 2014 roku.

UE planuje stworzenie „pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA)”, w skład której wejdą Gruzja, Mołdawia i Ukraina. Krajowe jednostki normalizacyjne z Gruzji (GEOSTM) i Ukrainy (DSSU) są również afiliantami CEN i CENELEC.

Afilianci CEN i CENELEC to krajowe jednostki normalizacyjne (członkowie ISO) i komitety krajowe (członkowie IEC) krajów uznawanych jako kandydatów (potencjalnych) do członkostwa w UE lub do uczestniczenia w europejskiej polityce sąsiedztwa. CEN ma afiliantów w 17 krajach, a CENELEC w 14.

źródło

Connect CEN-CENELEC Newsletter

J.S.

Projekt EUCTP-STIS

Unia Europejska - Chiny

CEN uczestniczy w realizacji projektu EU-China Trade Project, Support to China's Sustainable Trade and Investment System (EUCTP-STIS). Projekt, wspierany przez Unię Europejską, rozpoczął się we wrześniu 2010 roku i ma trwać do końca lutego 2015. Celem projektu EUCTP-STIS jest poprawa współpracy handlowej i pomocy technicznej między UE i Chinami, jak również intensyfikacja planowania i realizacji polityki handlowej i inwestycyjnej, prawodawstwa i regulacji na poziomie centralnym i lokalnym w Chinach. W skład konsorcjum odpowiedzialnego za realizację projektu wchodzi: CEN, BSI (British Standards Institution), the Sustainable Development Association and Cardno (firma specjalizująca się w usługach z zakresu profesjonalnej infrastruktury i środowiska). W ramach tego projektu CEN i BSI organizowały różne działania - szkolenia, seminaria - podczas których wymieniano się informacjami z zakresu jakości infrastruktury i barier technicznych w handlu (TBT). CEN podpi-

sał ramową umowę o współpracy z SAC - krajową jednostką normalizacyjną Chin. CEN działa również w Standardization Working Group of the EU-China Regulatory Dialogue oraz zarządza innym projektem UE the Seconded European Standardization Expert in China (SESEC), który ma na celu intensyfikację relacji między chińskimi i europejskimi interesariuszami normalizacji.

źródło

Connect CEN-CENELEC Newsletter

J.S.

Na Gali podsumowującej doświadczenia z dotychczasowych konferencji ICOLIM, Przewodniczący KT 72 - Bogumił Dudek - został jedną z siedmiu wyróżnionych osób, w zacnym gronie specjalistów z Francji, Węgier, Hiszpanii, Włoch oraz Kanady i Argentyny.

Bliższe dane o konferencji, programie, galerię zdjęć i filmów można znaleźć na stronie internetowej organizatorów www.icolim2014.org. Następną XII Konferencją ICOLIM odbędzie się w 2017 roku we Francji.

Bogumił Dudek
Przewodniczący PKN/KT 72

Czyszczenie rozdzielnic nn

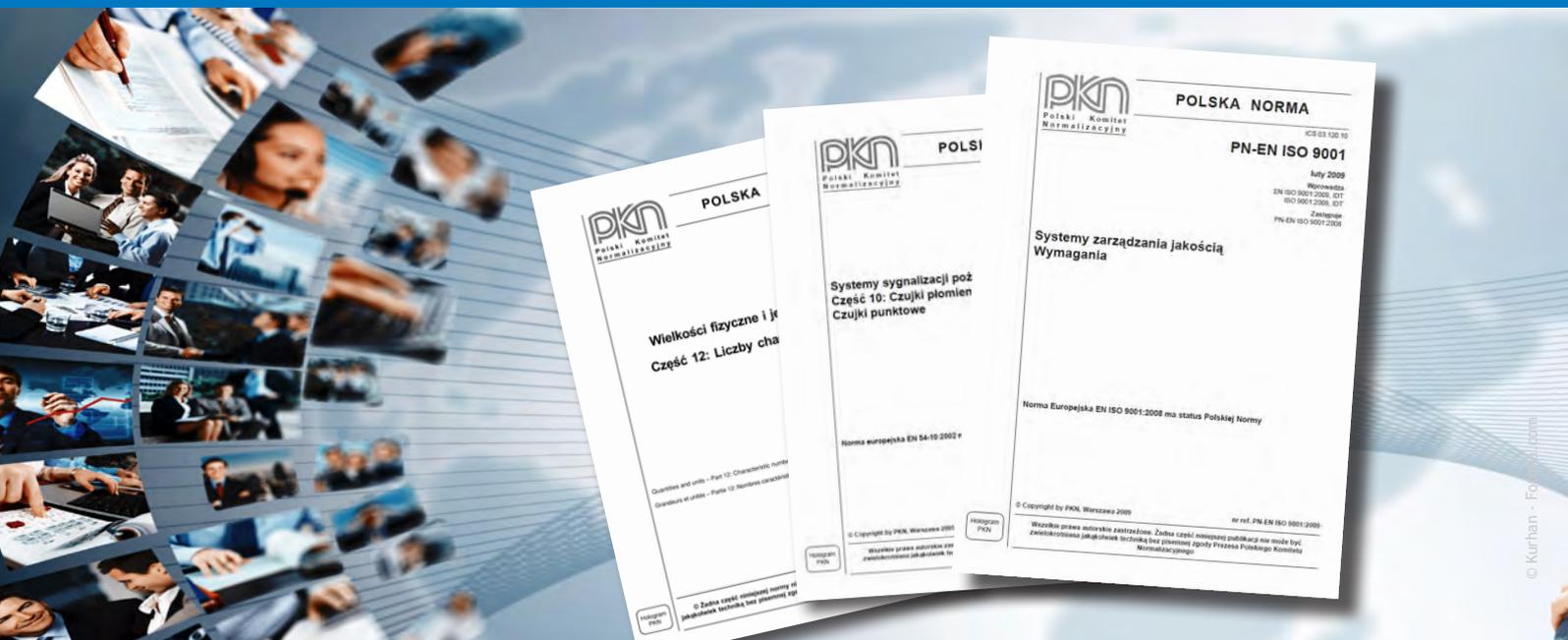
Problematyka ICOLIM jest zbieżna z zakresem KT 72 ds. Elektroenergetycznego Sprzętu Ochronnego i do Prac pod Napięciem (PPN). Od blisko 40 lat komitet uczestniczy w pracach z zakresu normalizacji światowej i europejskiej w dziedzinie eksploatacji urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych. Dotyczy to zwłaszcza nowoczesnej eksploatacji urządzeń z zastosowaniem techniki prac pod napięciem. Załącznikiem normalizacji międzynarodowej w tematyce dotyczącej zasadniczo wyposażenia i umiejętności zawodowych każdego elektryka był kształtowany w latach 1975-76 Komitet Techniczny IEC/TC 78. Rolę, jaką odegrała i odgrywa normalizacja, potwierdzają liczne konferencje poświęcone tej tematyce: amerykańska ESMO organizowana od 1977 roku, europejska ICOLIM organizowana od 1992 roku, południowo-amerykańska CITTES organizowana od 2003 roku.

Opracowano na podstawie informacji z Sektora Elektryki PKN

Numer specjalny dostępny w sklepie PKN <https://sklep.pkn.pl>

NORMALIZACJA
Wiadomości PKN

NUMER SPECJALNY: JAKOŚĆ SPAWANIA

Nowe Polskie Normy

PE, PVC, PET czyli o symbolach i skrótach nazw tworzyw sztucznych

Zgodnie z encyklopedyczną informacją: „tworzywa sztuczne - materiały składające się z polimerów syntetycznych (wytworzonych sztucznie przez człowieka i niewystępujących w naturze) lub zmodyfikowanych polimerów naturalnych oraz dodatków modyfikujących takich jak np. napelniacze proszkowe lub włókniste, stabilizatory termiczne, stabilizatory promieniowania UV, uniepalniacze, środki antystatyczne, środki spieniające, barwniki itp.”

Właśnie tworzyw sztucznych dotyczy opublikowana w lipcu 2014 r. dwuczęściowa norma:

PN-EN ISO 1043:2011 Tworzywa sztuczne - Symbole i skrótów nazw - Część 1: Polimery podstawowe

i ich cechy charakterystyczne
- Część 2: Napelniacze i materiały wzmacniające

W części 1. normy zawarto skróty nazw polimerów podstawowych stosowanych w tworzywach sztucznych, symbole nazw ich składników oraz symbole określające cechy charakterystyczne tworzyw sztucznych. W dokumencie znalazły się powszechnie stosowane skróty nazw, pozwoli to na uniknięcie używania więcej niż jednego skrótu w odniesieniu do danego tworzywa sztucznego.

Skróty nazw umożliwiają dogodne skracanie nazw chemicznych w publikacjach i innych dokumentach oraz pozwalają na wskazanie rodzaju polimeru podstawowego w tworzywach i wyrobach, np. folia PA, płyta PE i rura PVC.

Przykłady stosowania symboli wg normy PN-EN ISO 1043 -1:2011

Poli(chlorek winylu) plastyfikowany = PVC-P
Polimer podstawowy PVC
Plastyfikowany P

Polistyren wysokoudarowy = PS-HI
Polimer podstawowy PS
Wysokoudarowy HI

Polietylen liniowy małej gęstości = PE-LLD
Polimer podstawowy PE
Liniowy małej gęstości LLD

Poli(tereftalan etylenu) pochodzący z recyklingu PET = PET(REC)

Polietylen dużej gęstości pochodzący z recyklingu PE-HD = PE-HD(REC)

W części 2. normy PN-EN ISO 1043:2011 zawarto skróty nazw odnoszące się do napelnaczy i materiałów wzmacniających stosowanych w tworzywach sztucznych.

Najbardziej popularne tworzywa sztuczne to (m.in.): polietylen (PE) - folie; polipropylen (PP) - wykładziny, rury, pojemniki, zabawki; polistyren (PS) - tworzywo konstrukcyjne; poliakrylonitryl (PAN)

- popularna „anilana”; poli(tereftalan etylenu) (PET) - plastikowe butelki; poli(tlenek etylenu) (PEO) - „sztuczna stal”, nylon - wykorzystywany do produkcji lin i sztucznych włókien; poli(metakrylan metylu) (PMM) - szkło organiczne; polisiloksan - cała gama tworzyw, od kauczuków i żeli stosowanych w medycynie po tworzywa konstrukcyjne, farby i smary.

Dwuczęściowa norma PN-EN ISO 1043:2011 jest ważnym dokumentem dla branży chemicznej. Produkcja tworzyw sztucznych to liczący się dział polskiej, a także światowej gospodarki (w latach 1988-2010 ich światowa roczna produkcja wzrosła z 75 mln do 245 mln ton).

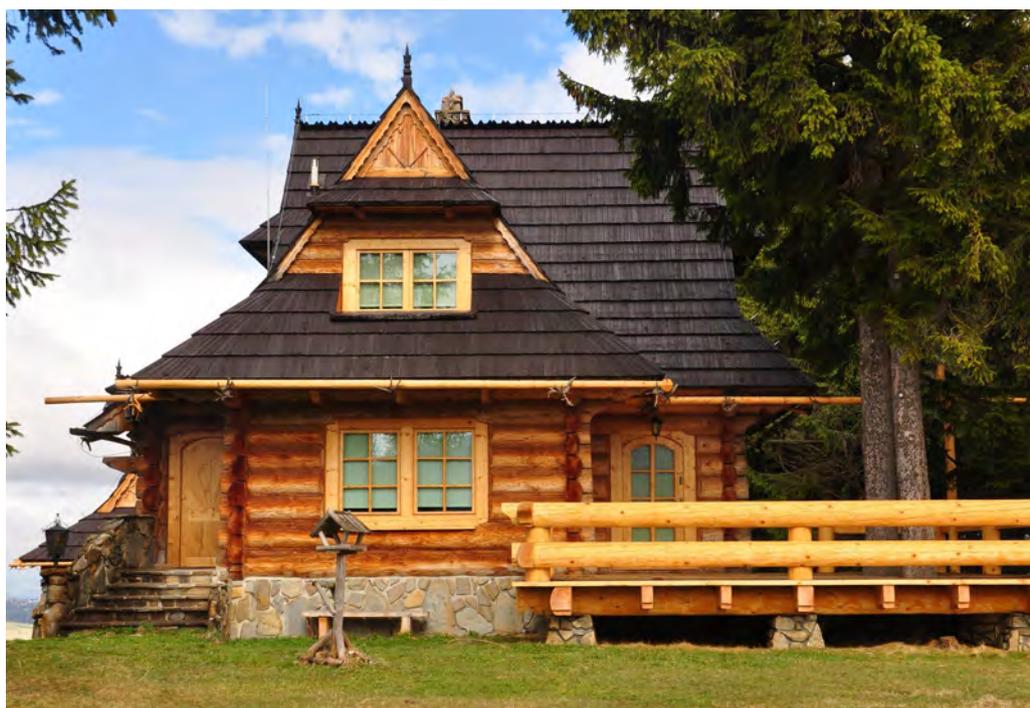
B.K.

Trwałość drewna w normie

W czerwcu br. opublikowano normę [PN-EN 335:2013-07 Trwałość drewna i materiałów drewnopochodnych - Klasy użytkowania: definicje, zastosowanie do drewna litego i materiałów drewnopochodnych](#).

Drewno - surowiec drzewny otrzymywany ze ściętych drzew i formowany przez obróbkę - należy do najstarszych materiałów używanych przez człowieka. Znajduje zastosowanie jako materiał konstrukcyjny oraz wykończeniowy. Używa się go do budowy niskich domów mieszkalnych oraz stosuje się je jako materiał na podłogi, do wykonywania mebli, ogrodzeń i in. Drewno jako budulec ma liczne zalety (jest łatwe w obróbce, ekologiczne oraz wykazuje odporność na działanie wielu czynników chemicznych), ale nie jest wolne od wad, wśród których bardzo istotna jest degradacja pod wpływem wody, owadów, grzybów.

Kwestie techniczne dotyczące użytkowania drewna zostały

© fotonaj - Fotolia.com

opracowane w wielu normach. Niedawno opublikowana norma PN-EN 335:2013-07 odnosi się do aspektu trwałości drewna, a dokładniej drewna litego i materiałów drewnopochodnych. W dokumencie zdefiniowano, iż materiały drewnopochodne to: „dowolny wyrób zawierający drewno...

Na przykład płyta z litego drewna, drewno klejone warstwowo z fornirow (LVL), sklejka, płyta z wiórów orientowanych (OSB), płyta wiórowa spajana żywicą, płyta wiórowa spajana cementem lub płyta pilśniowa, drewno modyfikowane, są materiałami drewnopochodnymi.”

Tablica 1 - Zestawienie klas użytkowania i odpowiednich biologicznych czynników atakujących drewno i materiały drewnopochodne wg PN-EN 335:2013-07

Klasa użytkowania	Ogólna sytuacja użytkowania ^a	Występowanie czynników biologicznych ^{b, c}				
		Grzyby zniekształcające	Grzyby niszczące drewno	Chrząszcze	Termity	Świdraki morskie
1	Wewnątrz, sucho	–	–	U	L	–
2	Wewnątrz lub pod zadaszeniem, nie ekspozowane na czynniki atmosferyczne. Możliwość kondensacji wody	U	U	U	L	–
3	Na zewnątrz, nad gruntem, ekspozowane na czynniki atmosferyczne. Gdy podzielone: 3.1 warunki ograniczonego zawilgocenia 3.2 warunki przedłużonego zawilgocenia	U	U	U	L	–
4	Na zewnątrz, w kontakcie z gruntem i/lub wodą słodką	U	U	U	L	–
5	Stale lub regularnie zatopione w wodzie słonej	U ^d	U ^d	U ^d	L ^d	U

U = wszechobecne w Europie i na obszarze UE
L = lokalne występowanie w Europie i na obszarze UE

^a Istnieją sytuacje granicznego i ekstremalnego zastosowania drewna i materiałów drewnopochodnych. Może to powodować wyznaczanie klas użytkowania różnych od zdefiniowanych w niniejszej normie (patrz Załącznik B).

^b Ochrona przed wszystkimi wymienionymi czynnikami biologicznymi może nie być konieczna, ponieważ mogą być one nieobecne lub ekonomicznie istotne w każdych warunkach użytkowania we wszystkich regionach geograficznych, lub mogą nie być w stanie atakować niektórych materiałów drewnopochodnych z powodu specyficznego składu materiału.

^c Patrz Załącznik C.

^d Ponadwodne części niektórych elementów mogą być ekspozowane na działanie wszystkich powyższych czynników biologicznych.

W normie określono pięć klas użytkowania drewna, a podstawą klasyfikacji są zróżnicowane sytuacje stosowania budulca. Stan jego degradacji będzie zależał od

tego, czy wyrób drewniany będzie narażony na działanie czynników atmosferycznych oraz biologicznych, czy też nie.

Norma została opracowana przez CEN/TC 38 Trwałość drewna i wyrobów drewnopochodnych, a jej wersję polską zawdzięczamy KT 185 ds. Ochrony Drewna i Materiałów Drewnopochodnych.

B.K.

Sektor Elektryki

KT 70 ds. Przekazników Elektrycznych i Elektroenergetycznej Automatyki Zabezpieczeniowej

W bieżącym roku w KT 70 zostanie opracowana polska wersja językowa

PN-EN 60255-26:2014-01 Przekazniki pomiarowe i urządzenia zabezpieczeniowe - Część 26: Wymagania dotyczące kompatybilności elektromagnetycznej.

Kompatybilność elektromagnetyczna jest zespołem zagadnień dotyczącym wszystkich urządzeń elektrycznych, w tym i elektronicznych. Urządzenia elektryczne wzajemnie się zakłócają, co może skutkować ich wadliwym działaniem. Każde urządzenie podczas pracy emituje własne pole elektromagnetyczne, a zarazem odbiera pola elektromagnetyczne od innych urządzeń. Konstrukcja wszelkich urządzeń idzie zatem w dwóch kierunkach - zminimalizowania emisji własnych i zmaksymalizowania odporności na emisje pochodzące od innych urządzeń (z zewnątrz). Ponieważ kompatybilność elektro-

magnetyczna dotyczy wszystkich urządzeń jest dziedziną interdyscyplinarną. Dlatego Parlament Europejski i Rada przyjęły w grudniu 2004 r. dyrektywę o kompatybilności elektromagnetycznej (EMC) (2004/108/WE), która dotyczy odporności i emisji w całym wykorzystywanym zakresie częstotliwości fal elektromagnetycznych.

Publikacja tej dyrektywy EMC i związany z nią mandat przyczyniły się do przygotowania norm zharmonizowanych. Wymienione w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i wykorzystywane przez producentów normy zharmonizowane nie tylko obrazują aktualny stan techniki, lecz również dają domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami dyrektywy.

Przedmiotem wspomnianej na początku, opracowywanej normy jest określenie ograniczeń i metod badania przekazników pomiarowych i urządzeń zabezpieczeniowych w odniesieniu do emitowanych pól elektromagnetycznych, które mogą być przyczyną wa-

dliwej pracy innych urządzeń. Te ograniczenia emisji stanowią wymagania w dziedzinie kompatybilności elektromagnetycznej i zostały wybrane tak, aby zakłócenia wytwarzane przez przekazniki pomiarowe i urządzenia zabezpieczeniowe, normalnie działające w rozdzielniach elektroenergetycznych i elektrowniach, nie przekraczały określonego poziomu, jeżeli ten mógłby uniemożliwić działanie innym urządzeniom zgodnie z ich przeznaczeniem.

Również celem tej normy jest określenie wymagań, dotyczących badania odporności przekazników pomiarowych i urządzeń zabezpieczeniowych, na zakłócenia powodowane zewnętrznym promieniowaniem pola elektromagnetycznego, łącznie z wyładowaniami elektrostatycznymi.

Opracowano częściowo na podstawie CENELEC/Jens Erdmann oraz IEC 60255-26:2013.

Sektor Maszyn i Inżynierii

KT 14 ds. Maszyn i Urządzeń dla Budownictwa, Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Górnictwa Skalnego

W lipcu 2014 r. zostały opublikowane angielskie wersje językowe siedmiu części normy PN-EN 16228, w których podano wymagania bezpieczeństwa dla sprzętu do wiercenia i fundamentowania:

PN-EN 16228-1:2014-07 Sprzęt do wiercenia i fundamentowania - Bezpieczeństwo

- Część 1: Wymagania ogólne
- Część 2: Wiertnice przejezdne dla budownictwa lądowego, geotechnicznego, zakładów eksploatacji kruszywa oraz górnictwa
- Część 3: Sprzęt do poziomych przewiertów sterowanych (HDD)

- Część 4: Sprzęt do fundamentowania
- Część 5: Sprzęt do ścian szczelinowych
- Część 6: Sprzęt do wplukiwania, cementacji i iniekcji
- Część 7: Wymienny sprzęt pomocniczy

Część 1. zawiera wymagania bezpieczeństwa dla wszystkich typów sprzętu do wiercenia i fundamentowania i jest przeznaczona

do stosowania w połączeniu z jedną z części od 2. do 7. Części dotyczące szczegółowych wymagań dla tych maszyn nie powtarzają wymagań z części 1., ale są uzupełniane lub modyfikowane wymaganiami dla danego typu sprzętu do wiercenia i fundamentowania. W części 1. normy uwzględniono wszystkie istotne zagrożenia, sytuacje i zdarzenia niebezpieczne, wspólne dla sprzętu do wiercenia i fundamentowania podczas całego czasu życia maszyny (transportu, montażu, demontażu, podczas oddawania do eksploatacji, podczas pracy i obsługi technicznej, przechowywania, unieruchomienia i złomowania). Wszystkie części normy są normami zharmonizowanymi, opracowanymi na podstawie mandatu M/396, udzielonego CEN przez Komisję Europejską i Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu, i wspierają zasadnicze wymagania dyrektywy nowego podejścia 2006/42/WE Bezpieczeństwo maszyn.

Również w lipcu 2014 r. zostały

opublikowane wersje angielskie norm, w których podano wymagania bezpieczeństwa dla maszyn do drążenia tuneli:

PN-EN 16191:2014-07 Maszyny do drążenia tuneli - Wymagania bezpieczeństwa

Maszyny do drążenia tuneli używane są także przy budowie szybów i innych podziemnych wykopów. Norma obejmuje monitorowanie atmosfer niebezpiecznych w obrębie maszyny do drążenia tuneli. Uwzględnia również drgania przenoszone na całe ciało i ręce operatora, jako istotne zagrożenie dla tych maszyn.

PN-EN 12110:2014-07 Maszyny do drążenia tuneli - Śluz powietrzne - Wymagania bezpieczeństwa

Norma dotyczy konstruowania, budowy, wyposażenia, znakowania i badania śluz powietrznych z włączeniem grodzi ciśnieniowych stosowanych w pracach tunelowych. Norma obejmuje również tlenowe instalacje oddechowe zapewniające oddychanie przy prowadzeniu dekompresji.

PN-EN 12111:2014-07 Maszyny do drążenia tuneli - Kombajny chodnikowe i maszyny do urabiania ciągłego - Wymagania bezpieczeństwa

Norma zawiera ogólne wymagania bezpieczeństwa oraz środki ochrony dla kombajnów chodnikowych i maszyn do urabiania ciągłego. Obejmuje również urządzenia monitoringu dla atmosfer niebezpiecznych.

W normach uwzględniono wszystkie istotne zagrożenia, sytuacje i zdarzenia niebezpieczne dotyczące maszyn do drążenia tuneli. Podano również odpowiednie środki techniczne służące wyeliminowaniu lub zmniejszeniu ryzyka powodowanego istotnymi zagrożeniami. Normy te również są normami zharmonizowanymi, zostały opracowane na podstawie mandatu M/396 udzielonego CEN przez Komisję Europejską i Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu, i wspierają zasadnicze wymagania dyrektywy nowego podejścia 2006/42/WE Bezpieczeństwo maszyn.

KT 277 ds. Gazownictwa

W lipcu 2014 r. zostały opublikowane wersje angielskie norm z zakresu pomiarów właściwości gazu ziemnego:

PN-EN ISO 15970:2014-07 Gaz ziemny - Pomiary właściwości - Właściwości objętościowe: gęstość, ciśnienie, temperatura i współczynnik ściśliwości

W normie podano wymagania i procedury pomiaru tych właściwości gazu ziemnego, które są stosowane głównie do obliczania i przeliczania objętości: gęstości w warunkach odniesienia i w warunkach roboczych, ciśnienia, temperatury i współczynnika

ściśliwości. Uwzględniono tylko te metody i przyrządy, które są odpowiednie do pracy w warunkach polowych w przesyle i dystrybucji gazu ziemnego, instalowane in-line lub on-line, i nie obejmujące wyznaczania składu gazu. Podano przykłady używanych obecnie, dostępnych na rynku przyrządów, będących przedmiotem zainteresowania przemysłu gazowniczego.

PN-EN ISO 15971:2014-07 Gaz ziemny - Pomiary właściwości - Wartość kaloryczna i liczba Wobbego

W normie omówiono pomiary wartości kalorycznej gazu ziemnego i jego substytutów metodami

bez rozdziału, a więc metodami, które nie obejmują wyznaczania składu gazu ani wykonywania obliczeń na jego podstawie. W normie opisano zasady działania wielu przyrządów stosowanych do tego celu i podano wytyczne do ich wyboru, ewaluacji, oceny działania, instalacji i obsługi.

PN-EN ISO 15112:2014-07 Gaz ziemny - Wyznaczanie energii

W normie podano sposoby wyznaczania energii gazu ziemnego za pomocą pomiarów lub obliczeń i opisano konieczne do ich podjęcia odpowiednie techniki i środki. Podano ogólne zasady obliczania niepewności. Opisano jedynie

układy będące obecnie w użyciu. Normę stosuje się do wszelkich pomiarowych stacji gazowych, od domowych do bardzo dużych wysokociśnieniowych stacji przesyłowych.

Sektor Produktów Powszechnego Użytku

KT 142 ds. Geosyntetyków

Komitet kończy pracę nad polską wersją językową 3 norm:

PN-EN 13361 Bariery geosyntetyczne - Właściwości wymagane w odniesieniu do wyrobów stosowanych do budowy zbiorników wodnych i zapór

PN-EN 13362 Bariery geosyntetyczne - Właściwości wymagane w odniesieniu do wyrobów stosowanych do budowy kanałów

PN-EN 15382 Bariery geosyntetyczne - Właściwości wymagane w odniesieniu do wyrobów stosowanych w infrastrukturze transportu

W normach określono wymagane właściwości barier geosyntetycznych (bariery nieprzepuszczające cieczy) stosowanych do budowy zbiorników i zapór dla wody pitnej i zasolonej, kanałów, jak i stosowanych w pracach infrastrukturalnych np. drogowych, kolejowych,

dróg startowych lotnisk. Ponadto podano w tych dokumentach odpowiednie metody badań w celu wyznaczania tych właściwości.

KT 27 ds. Pokryć Podłogowych i Palności Wyrobów Włókienniczych

Wprowadzono metodę uznania:
PN-EN 1307:2014-07 Włókiennicze pokrycia podłogowe - Klasyfikacja

W normie określono wymagania dotyczące klasyfikacji wszystkich włókienniczych pokryć podłogowych i płytek dywanowych, łącznie dywany i chodniki, pod względem klas użytkowania, z uwzględnieniem zużycia, zmiany koloru, zachowania wyglądu oraz klas komfortu.

PN-EN 16511:2014-07 Luźno układane panele - Wielowarstwowe półsztywne pokrycie podłogowe (MMF) panele z warstwą wierzchnią odporną na ścieranie

W normie określono właściwości

wielowarstwowych półsztywnych pokryć podłogowych z odporną na ścieranie i dekoracyjną warstwą użytkową, dostarczanych w panelach (w formie płytki lub deski).

Opracowano na podstawie informacji z Sektorów PKN

Komitety Techniczne - lipiec 2014

Zmiany zakresu tematycznego Komitetów Technicznych

- **KT 1** ds. Osób Niepełnosprawnych rozszerzył zakres współpracy o CEN/CLC/JWG 5 Design for All
- **KT 6** ds. Systemów Zarządzania rozszerzył zakres współpracy o ISO/PC 280 Management Consultancy i ISO/COPOLCO Committee on consumer policy
- **KT 9** ds. Niezawodności rozszerzył zakres współpracy o CLC/SR 56 Dependability
- **KT 51** ds. Pomiarów Przemysłowych Wielkości Nielektrycznych rozszerzył zakres współpracy o CEN/TC 423 Project Committee - Means of measuring and/or recording temperature in the cold chain i CEN/CLC/JWG NAWI Non automatic weighing instruments
- **KT 115** ds. Hałasu w Środowisku rozszerzył zakres współpracy o ISO/TC 43/SC 3 Underwater acoustics
- **KT 229** ds. Kawy, Herbaty i Kakao rozszerzył zakres współpracy o ISO/TC 34/SC 18 Cocoa
- **KT 247** ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów rozszerzył zakres współpracy o ISO/TC 150/SC 7 Tissue-engineered medical products.

Zmiany Przewodniczących w Komitetach Technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w **KT 101** ds. Dźwignic, ich Zespołów i Części prof. dra hab. inż. **Janusza Szpytkę** reprezentującego Akademię Górniczo - Hutniczą im. Stanisława Staszica w Krakowie
- w **KT 317** ds. Wentylacji i Klimatyzacji dra inż. **Sebastiana Walla** reprezentującego Instytut Techniki Budowlanej
- w **KT 318** ds. Kominów Pana Romana Nowaka reprezentującego Schiedel Sp. z o.o.

Zmiana Zastępcy Przewodniczącego w Komitetach Technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego:

- w **KT 103** ds. Urządzeń i Systemów Audio, Wideo i Podobnych dra inż. **Tomasza Kosiłę** reprezentującego Politechnikę Warszawską.

Zmiany Sekretarzy w Komitetach Technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w **KT 17** ds. Pojazdów i Transportu Drogowego Panią **Magdę Muszyńską** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 47** ds. Pomp i Turbin Wodnych mgr inż. **Bożennę Mrówkę** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 101** ds. Dźwignic, ich Zespołów i Części Panią **Magdę Muszyńską** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 187** ds. Opon, Obręczy i Zaworów Panią **Magdę Muszyńską** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 236** ds. Części Złącznych i Narzędzi Montażowych mgra inż. **Jana Godlewskiego** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Powołania nowych członków Komitetów Technicznych

- W lipcu Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:
- **CBM Technology Sp. z o.o.** do **KT 55** ds. Instalacji Elektrycznych i Ochrony Odgromowej Obiektów Budowlanych
- **Instytut Badań i Rozwoju Motoryzacji BOSMAL Sp. z o.o.** do **KT 141** ds. Tworzyw Sztucznych
- **Instytut Lotnictwa** do **KT 225** ds. Lekkich Metali Nieżelaznych

- Instytut Technik Innowacyjnych EMAG do KT 64 ds. Urządzeń Elektrycznych w Przestrzeniach Zagrożonych Wybuchem
- Inter Metal Sp. z o.o. do KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg
- OSRAM Sp. z o.o. do KT 4 ds. Techniki Świetlnej.

Odwołania członków Komitetów Technicznych

W lipcu Prezes PKN odwołał z członka KT:

- Biuro Inżynierskie K. Błażejowski z KT 212 ds. Budowy i Utrzymania Dróg
- BDO Sp. z o.o. z KT 52 ds. Systemów Alarmowych Włamania i Napadu
- Galmar Marciniak Sp. J. z KT 51 ds. Pomiarów Przemysłowych Wielkości Nielektrycznych
- GRANNA Sp. z o.o. z KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
- HONEYWELL Sp. z o. o. z KT 52 ds. Systemów Alarmowych Włamania i Napadu
- INTERKOBO Sp. z o.o. z KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
- P.P.H. JAWA A.J. Wyszkwoscy z KT 237 ds. Artykułów dla Niemowląt i Małych Dzieci oraz Bezpieczeństwa Zabawek
- Słupską Fabrykę Obrabiarek SAFO Sp. z o.o. z KT 268 ds. Obrabiarek, Narzędzi i Urządzeń do Obróbki Drewna

- Stowarzyszenie Użytkowników Krajowego Systemu Informacji o Terenie GISPOL z KT 297 ds. Informacji Geograficznej i z KT 298 ds. Geodezji
- Stowarzyszenie Włókienników Polskich - Zarząd Główny z KT 23 ds. Maszyn Włókienniczych i Pokrewnych
- Styropian Plus Sp. z o.o. z KT 179 ds. Ochrony Ciepłej Budynków
- SUFDEKOR Beata Szymańska z KT 169 ds. Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć
- Zakłady Pomiarowo - Badawcze Energetyki ENERGOPOMIAR Sp. z o.o. z KT 137 ds. Urządzeń Ciepłno - Mechanicznych w Energetyce.

Komitety Zadaniowe

Zmiany zakresu tematycznego Komitetu Zadaniowego

- KT 501 ds. Usług w Zakresie Systemów Bezpieczeństwa Pożarowego i Alarmowych Systemów Zabezpieczeń rozszerzył zakres współpracy o ISO/PC 284 Management System for Quality of Private Security Company (PSC) Operations - Requirements with Guidance.

Podkomitety Techniczne - lipiec 2014

Powołanie Przewodniczących w Podkomitetach Technicznych

W lipcu Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w KT 222/PK 1 ds. Paliw Płynnych dr inż. Martynikę Pałuchowską reprezentującą Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy
- w KT 222/PK 2 ds. Asfaltów mgr inż. Andrzeja Zdzienickiego reprezentującego ORLEN ASFALT Sp. z o. o.

NOWY PORTAL O NORMALIZACJI!

ZWNeL (Zarządzanie Wiedzą Normalizacyjną i E-learning) to nowoczesny portal Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, który powstał z myślą o użytkownikach poszukujących informacji i ciekawostek dotyczących normalizacji.

Oferta portalu jest szeroka i interesująca dla każdego użytkownika.

Znajdziesz w nim:

- ciekawe artykuły i informacje dotyczące normalizacji,
- inicjatywy PKN w zakresie edukacji,
- e-learning, który pozwoli na szkolenie się bez wychodzenia z pracy bądź domu,
- wyszukiwarkę Polskich Norm.

Ponadto rejestrując się w ZWNeL możesz dodatkowo:

- ▶ brać udział w dyskusjach na forum,
- ▶ poznawać innych użytkowników oraz zapraszać ich do grona znajomych,
- ▶ rozmawiać ze znajomymi online korzystając z czatu,
- ▶ prowadzić bloga o normalizacji,
- ▶ umieszczać krótkie wpisy na swojej Tablicy.